

SAKSFRAMLEGG

Hovedkomiteen for helse, omsorg og velferd
Kommunestyret
Formannskapet

Arkivsaksnr.: 12/4377-1

Arkiv: F20 &00

OMSORGLØNN - GJENNOMGANG AV PRAKSIS

Forslag til vedtak:

Omsorgslønn fastsettes lik hjemmehjelpers (assistent) lønn, uten ansiennitetstillegg.

Utredning

Budsjettet for omsorgslønn utgjør i 2012 kr. 7,3 mill. Mottakere av omsorgslønn pr. 17.09.2012 fordeler seg slik:

Alder på omsorgsmottaker	Menn	Kvinner	Totalt
0-17 år	14	10	24
18-49 år	12	2	14
50-66 år	3	0	3
67-74 år	1	0	1
75 år og over	0	0	0
Sum	30	12	42

Til sammen utgjør dette 20,21 årsverk omsorgslønn. Tabellen viser at det er pårørende til barn og voksne som i hovedsak benytter seg av denne tjenesten, ikke pårørende til eldre. Erfaringene er at denne gruppen ikke ønsker omsorgslønn, men de tar seg av sine ektefeller, mødre og fedre uten ønske om motytelser frem til det er nødvendig med et høyere omsorgsnivå.

Ifølge lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m § 3-6, skal kommunen ha tilbud om omsorgslønn til personer som har et særlig tyngende omsorgsarbeid.

Hovedformålet med omsorgslønns-ordningen er å bidra til best mulig omsorg for de som trenger hjelp i dagliglivet og å gjøre det mulig for private omsorgsyttere å fortsette med omsorgsarbeidet.

Grunnprinsipper for omsorgslønn

Ordningen gjelder både gifte og andre frivillige omsorgsytere uten omsorgsplikt og foreldre med omsorgsplikt for mindreårige barn. Det er ingen øvre aldersgrense for å motta omsorgslønn, men kommunen skal i forbindelse med alle søknader om omsorgslønn vurdere omsorgsyters evne til å gi forsvarlig omsorg.

Kommunene har etter gjeldende bestemmelser **plikt** til å ha en ordning med omsorgslønn til de som har **særlig tyngende** omsorgsarbeid og det må settes av tilstrekkelig midler til dette i budsjettet. Kommune kan derfor ikke avslå en søknad om omsorgslønn av økonomiske grunner. Likevel kan kommune til en viss grad vektlegge egen økonomi. Dette betyr at i valget mellom tjenesteformer, kan kommunen ta hensyn til hva som økonomisk sett er mest formålstjenlig. Når det skal vurderes om kommunen skal tilby omsorgslønn, skal det foretas en bred skjønnsmessig helhetsvurdering der omsorgslønn blir sett i sammenheng med andre pleie og omsorgstjenester.

De som er avhengig av hjelp for å klare seg i dagliglivet, har krav på nødvendige tjenester og disse skal ligge på et forsvarlig nivå. I sin vurdering har kommunen plikt til å utøve et rimelig skjønn der alle moment blir sett i sammenheng. I de tilfelle der skjønnnet er «åpenbart urimelig», kan det bli overprøvd av fylkesmannen.

Når kommunen skal vurdere om det skal tilbys omsorgslønn til søkeren, er bl.a. følgende momenter relevante:

- Om omsorgsarbeidet er særlig tyngende
- Om omsorgsarbeidet gjelder nødvendige omsorgsoppgaver som ellers ville utløst kommunale pleie- og omsorgstjenester
- Om omsorg fra søkeren er det beste for den som trenger hjelp

Kommunen skal vurdere hver søknad om omsorgslønn individuelt og treffe enkeltvedtak i saken. Enkeltvedtak skal som hovedregel grunngis. Det er en forutsetning at det fremgår hva kommunen har lagt vekt på i den skjønnsmessige vurderingen av søknaden.

Det er kommunen som fastsetter størrelsen på omsorgslønn og på landsbasis er det store variasjoner på dette. I følge Rundskriv I-42/98 blir de som får omsorgslønn ofte plassert i det laveste lønnstrinnet for hjemmehjelpere (assistent). Omsorgslønn avkortes dersom omsorgsyter mottar pleiepenger/opplæringspenger eller dersom omsorgsmottaker mottar hjelpestønad.

Rådmannens vurdering

Det er for 2012 budsjettet med ca. kr. 7,3 mill. I henhold til vedtak på omsorgslønn pr. 17.09.12 utgjør ytere av omsorgslønn 20,21 årsverk fordelt på 42 personer.

I Ringerikes nabokommuner er praksis at både Jevnaker og Hole benytter laveste avlønning for assistent, Lunner kommune ligger enda lavere. Hole kommune gir imidlertid lønn etter utdanning dersom omsorgsyter har relevant utdanning.

Det kan også nevnes at 12-kommunesamarbeidet i Vestfold (12k) har gjennomgått praksis i sine kommuner, der var det også store variasjoner. De har landet på felles praksis hvor kommunene bør gi omsorgslønn tilvarende minstelønn for hjemmehjelpere.

Dersom Ringerike kommune i dag ga omsorgslønn tilsvarende minstelønn for hjemmehjelpere ville kostnadene til omsorgslønn vært ca. 1,4 mill lavere.

Rådmannen foreslår at Ringerike kommune legger seg på det samme lønnsnivået som nabokommunene og 12-kommunesamarbeidet i Vestfold ved beregning av omsorgslønn på nye omsorgslønnsnettakere.

Ringerike kommune, 12.10.2012

Wenche Grinderud
Rådmann

Kommunalsjef: Elisabeth Vennevold

Saksbehandler: Heidi Lafton